

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้ามุ่งวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ.2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ในการศึกษาค้นคว้า โดยนำเสนอเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 13 โรงเรียน มีจำนวนครู 322 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 13 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครสซีและมอร์แกน หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 181 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

1. แบ่งโรงเรียน และจำนวนครูออกเป็น 2 ขนาด ดังนี้
 - 1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 10 แห่ง จำนวนครู 190 คน เพศชาย 71 คน เพศหญิง 119 คน
 - 1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 3 แห่ง จำนวนครู 132 คน เพศชาย 42 คน เพศหญิง 90 คน

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาค้นคว้าได้ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครสซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970, หน้า 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 181 คน ดังตารางนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ และขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
เล็ก	10	71	119	190	40	67	107
กลาง	3	42	90	132	24	50	74
รวม	13	113	209	322	64	117	181

3. เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้วผู้ศึกษาค้นคว้าจะใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยการจัดทำฉลากรายชื่อตามเพศและขนาดของโรงเรียน จากนั้นทำการสุ่มจับฉลากรายชื่อและบันทึกจำนวนครุฑสะสมไว้และหยุดจับฉลากเมื่อได้จำนวนครุฑครบตามจำนวนที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นเองโดยดูเนื้อหาจากเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ในประเด็นเพศและขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert) โดยให้คะแนนแต่ละข้อแบ่งเป็น 5 ระดับ จากมากไปหาน้อย ดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 มากที่สุด

- 4 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 มาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 น้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 รวมทั้งศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามงานวิจัย

2. ศึกษาการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม และกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ซึ่งประกอบด้วย

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น กับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียนและชุมชน

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มตามศักยภาพ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นไปลำดับ

มาตรฐานที่ 6 ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 10 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

มาตรฐานที่ 11 เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องให้ครอบคลุมทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหาและภาษาที่ใช้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบแบบสอบถามและครอบคลุมเรื่องที่ต้องการจะศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยเลือกพิจารณาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงข้อคำถามแล้วนั้นไปทดลองใช้ (Try-Out) กับโรงเรียนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 30 คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient) ได้ค่าประมาณความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.83

7. นำแบบสอบถามดังกล่าวไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 เพื่อแจ้งขอความร่วมมือจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูลกับผู้ศึกษาค้นคว้า

2. เก็บข้อมูลด้วยตนเอง และส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ โดยแนบซองและติดแสตมป์เพื่อให้ส่งกลับคืนมายังผู้ศึกษาค้นคว้า

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาซึ่งพบว่าจากแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 181 ชุด ได้รับกลับคืนมา 168 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.82 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และคัดแยก จัดหมวดหมู่โดยจำแนกตามตัวแปร เพื่อนำมาหาค่าความถี่และร้อยละ

2. นำแบบสอบถามในตอนที่ 2 มาตรวจให้นำหน้าห้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3. นำผลของคะแนนทั้งหมดมารวบรวม เพื่อนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ได้ปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ได้ปฏิบัติงานในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ได้ปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ได้ปฏิบัติงานในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ได้ปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ความถี่ (Frequency)

1.2 ร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.4 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของคอนนาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

การทดสอบค่าที (t-test)

สูตรที่เกี่ยวข้อง

1. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ในการสัดส่วนหากกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน (นิตารัตน์ ศิลปเดช 2542, หน้า 144)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	จำนวนหรือความถี่ที่ต้องการหาค่าร้อยละ
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ในส่วนรายได้เฉลี่ยของครอบครัว (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2540, หน้า 53)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	N	แทน	จำนวนคะแนนในข้อมูลนั้น

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2540, หน้า 103)

$$\text{สูตร} \quad S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง